

IZVJEŠTAJ O RADU

u 2023. godini

Berane, januar 2024.godine

Zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane u sistemu zdravstvene zaštite Crne Gore ima ulogu centra primarne zdravstvene zaštite koji pruža, odnosno omogućava, podršku izabranim timovima ili izabranim doktorima za ukupno 30.714 stanovnika od čega 25.162 stanovnika opštine Berane i 5.552 stanovnika opštine Petnjica, dok specifične vrste usluga pruža i velikom broju stanovnika susjednih opština.

ZU Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane obezbjeđuje podršku za 14 timova izabranih doktora za odrasle, od čega 12 u opštini Berane i dva u opštini Petnjica, kod kojih je u decembru 2023. godine registrovano ukupno 23.042 osiguranika Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, od čega 20.401 u Beranama, a 2.641 u Petnjici.

Kod pet timova izabranih doktora za djecu registrovano je ukupno 7.408 od čega 6.576 djece u Beranama, dok je u Petnjici registrovano 832 djece.

Kod dva izabrana doktora za žene registrovano je ukupno 11.909 žena starosti od 13 do 65 godina.

Pregled broja osiguranika po opštinama i godinama dat je u narednoj tabeli:

Organizaciona jedinica		2022.god	2023.god	2023/22
Izabrani doktor za odrasle	Opština Berane	20.276	20.401	0,62
	Opština Petnjica	2.637	2.641	0,15
	Ukupno:	22.913	23.042	0,56
Izabrani doktor za djecu	Opština Berane	7.327	6.576	-10,25
	Opština Petnjica	1.042	832	-20,15
	Ukupno:	8.369	7.408	-11,48
Izabrani doktor za žene	Opština Berane	-	-	-
	Opština Petnjica	-	-	-
	Ukupno:	12.052	11.909	-1,19

Dom zdravlja Berane kroz rad pet centara, dvije specijalističke ambulante i tri jedinice za podršku omogućava, odnosno pruža podršku izabranim timovima i izabranim doktorima iz oblasti: dijagnostike, plućnih bolesti i tuberkuloze, zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja, zdravstvene zaštite djece i mladih sa poremećajima u tjelesnom razvoju i psihičkom zdravlju, interne medicine, oftalmologije, medicine rada, fizikalne terapije i rehabilitacije, patronaže, preventivne medicine, higijene, epidemiologije, imunizacije protiv zaraznih bolesti i sanitetskog prevoza, (Organizaciona šema Doma zdravlja nalazi se u prilogu).

Zdravstvena djelatnost koju obavlja Dom zdravlja obuhvata:

1. aktivnosti na unapređenju zdravlja građana;
2. zdravstvenu edukaciju i obrazovanje o najčešćim zdravstvenim problemima na određenoj teritoriji i metodama njihove identifikacije, prevencije i kontrole;
3. promovisanje zdravih stilova života, uključujući i zdravu ishranu i fizičku aktivnost građana;
4. prevenciju, otkrivanje i kontrolu zaraznih i nezaraznih bolesti;

5. imunizaciju protiv zaraznih bolesti, u skladu sa programom imunizacije;
6. mikrobiološku dijagnostiku;
7. prevenciju, otkrivanje i kontrolu endemskih bolesti;
8. preventivne preglede i skrining programe;
9. prevenciju povreda;
10. higijensko-epidemiološku zaštitu;
11. opštu internu medicinu;
12. oftalmologiju;
13. zdravstvenu zaštitu odraslih;
14. zdravstvenu zaštitu djece i mladih;
15. zdravstvenu zaštitu u vezi sa reproduktivnim i seksualnim zdravljem;
16. zdravstvenu zaštitu zaposlenih (medicina rada);
17. zdravstvenu zaštitu sportista;
18. zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja;
19. liječenje plućnih bolesti i tuberkuloze (TB);
20. patronažnu djelatnost;
21. fizikalnu terapiju i rehabilitaciju, uključujući fizikalnu terapiju i rehabilitaciju u kući;
22. sanitetski prevoz;
23. zdravstvenu njegu, uključujući palijativnu njegu;
24. kućno liječenje;
25. obezbjeđivanje odgovarajućih lijekova;
26. saradnju sa drugim organima, organizacijama, opštinama i drugim subjektima u cilju održavanja zaštite, unapređenja i poboljšanja uslova životne i radne sredine i higijenskih uslova za život i rad pojedinaca.

U cilju dostupnosti usluga primarne zdravstvene zaštite i stanovništvu ruralnih područja opština Berane i Petnjica, Dom zdravlja organizuje rad i u 8 povremenih seoskih ambulanti u opštini Berane i 5 povremenih seoskih ambulanti u opštini Petnjica.

Pregled broja registrovanih pacijenta kod izabranih doktora za odrasle u povremenim seoskim ambulantama dat je u sljedećim tabelama:

OPŠTINA BERANE				
Red. br.	Zdravstveni punkt /ambulanta	Br. reg. pacijenata 2022.	Br. reg. pacijenata 2023.	Odnos 2023/2022 u %
1.	Donja Ržanica	368	358	- 2,72
2.	Kaludra	51	51	0
3.	Šekular	18	19	5,56
4.	Vinicka	16	16	0
5.	G.Zaostro i Štitari	104	102	-1,92
6.	Polica	130	124	-4,62
7.	Lubnice	105	95	-9,52
Ukupno:		862	765	-11,25

OPŠTINA PETNJICA				
Red. br.	Zdravstveni punkt /ambulantna	Br. reg. pacijenata 2022.	Br. reg. pacijenata 2023.	Odnos 2023/2022 u %
1.	Vrbica	300	299	-0,33
2.	Bor	123	122	-0,81
3.	Savin Bor	142	134	-5,63
4.	Trpezi	384	382	-0,52
5.	Tucanje	150	148	-1,33
Ukupno:		1.114	1.085	-2,60

MATERIJALNI RESURSI

Objekti

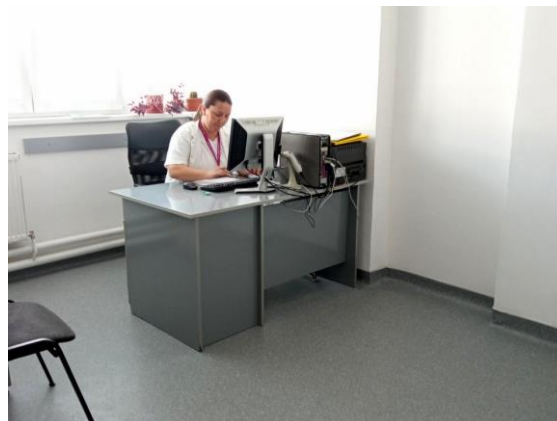
Za obavljanje djelatnosti ZU Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane koristi četiri objekta.

U glavnom objektu Doma zdravlja – Lamela „A“, čija je ukupna površina 2.569,87 m², smještene su ordinacije izabranih doktora za djecu, izabranih doktora za odrasle i većina centara i jedinica za podršku. U Lameli „A“ Doma zdravlja smještena je i Jedinica Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore, kao i šest stomatoloških ambulanti i dvije zubotehničke laboratorije.

Tokom marta 2023. godine izvođač radova, kompanija "Intesa Group" d.o.o. iz Bijelog Polja uspješno je završila radove na rekonstrukciji podova dva sprata Lamele „A“ Doma zdravlja Berane, ukupne površine 523 m².

Projektom ukupne vrijednosti 36.769,56 eura sa PDV-om obuhvaćena je zamjena podova u prizemlju i na prvom spratu glavnog objekta Doma zdravlja, izgrađenog 1997. godine. Izvedeni su radovi na potpunom uklanjanju starih podova i pohabane betonske podloge, izradu hidroizolacije u prizemlju objekta, izradu nove betonske podloge, nivelaciju i postavljanje PVC podne podloge, posebno dizajnirane za zdravstvene ustanove.

Iako su tokom poslednjih nekoliko godina u adaptaciju Lamele „A“ uložena značajna finansijska sredstva, na tom objektu potrebno je izvršiti rekonstrukciju krovnog pokrivača i izvršiti dogradnju objekta kako bi se obezbijedili dodatni prostorni kapaciteti za ambulante za izolaciju i zasebni ulazi u dio objekta koji koriste izabrani doktori za djecu.

Za zamjenu krovnog pokrivača i dogradnju objekta, tokom 2023.godine, izrađena je projektna dokumentacija i iz kapitalnog budžeta države za 2024. god. planirana su sredstva u iznosu od 550.000,00 eura.

Projekat predviđa dogradnju glavnog objekta (Lamela „A“) sa njegove južne strane, izgradnjom Aneksa, ukupne površine 411 m² korisnog prostora, na tri nivoa. U novosagrađenom dijelu biće smještene ambulanta za izolaciju izabranih doktora za odrasle i ambulante za izolaciju izabranih doktora za djecu. Sva tri nivoa imaju iste sadržaje: prijemni pult, ambulantu sa odvojenim prostorima za sestru i ljekara, prostor za intervencije i procedure, čekaonicu, toalete za pacijente i zaposlene. Aneks će biti u potpunosti prilagođen potrebama osoba sa invaliditetom i imaće poseban lift. Dogradnjom Aneksa kao zasebne cjeline, obezbijediće se odvojenost puteva, boravak i prostor za pružanje usluga pacijentima sa sumnjom na zarazne bolesti.

Izgradnja Aneksa omogućiće i odvojenu komunikaciju za zdravu i bolesnu djecu koji koriste usluge postojećih ambulanti i savjetovališta izabranih doktora za djecu u glavnom

objektu ustanove, što je višedecenijski problem na koji su nekoliko puta ukazivali eksperti UNICEF-a i IJZCG. Za očekivati je da se početkom 2024.godine realizuje izbor izvođača radova i započnu aktivnosti na izgradnji objekta.

Tokom prigodne svečanosti, 17.oktobra 2023.godine, u Domu zdravlja Berane, u prisustvu članova porodice Labović i zaposlenih u beranskim zdravstvenim ustanovama, otvoren je memorijalni prostor u kojem su izložene fotografije i eksponati – medicinski instrumenti i knjige koje je koristio doktor Nika Labović, čije ime, Dom zdravlja Berane nosi duže od tri decenije.

U novoopremljenom memorijalnom prostoru koji se nalazi u holu na drugom spratu glavnog objekta Doma zdravlja, pored medicinskih knjiga iz lične biblioteke Nike Labovića od kojih je značajan dio predratnih izdanja na njemačkom jeziku, izloženi su i medicinski instrumenti, koje je u on u svom svakodnevnom radu koristio, kao i brojne fotografije iz njegove bogate radne karijere. Prostor je dodatno opremljen fotografijama objekata Doma zdravlja iz raznih vremenskih perioda razvoja ustanove.

U Lameli „B“ Doma zdravlja, ukupne površine 1.114,94 m², smještene su organizacione jedinice: Centar za mentalno zdravlje, Higijensko-epidemiološka služba i Mikrobiološka laboratorija Centra za dijagnostiku koja je regionalnog nivoa i koja je osnova za izvođenje praktične nastave Visoke medicinske škole i Srednje medicinske škole. U toj lameli smješteni su i Centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, kao i Populaciono savjetovanište i Savjetovanište za mlade Centra za prevenciju.

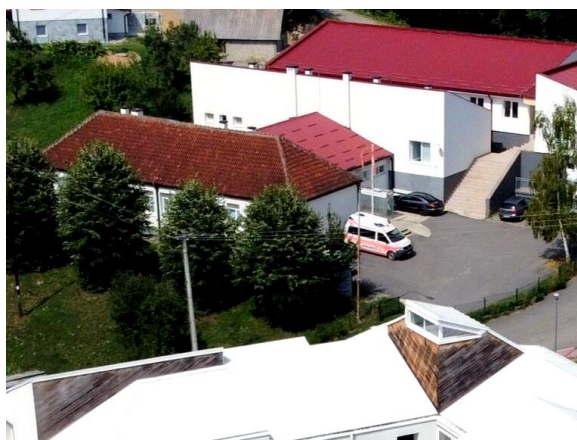
U cilju postizanja najsavremenijih standarda iz oblasti Mikrobiologije, tokom 2021. godine pripremljena je projektna dokumentacija za ugradnju HVAC sistema (automatsko zagrijavanje, ventiliranje i hlađenje vazduha u prostorijama) ukupne vrijednosti 27.455,00

aura. Tokom 2023. godine izvršen je izbor izvođača radova, a radovi su započeli u decembru. Za očekivati je da će svi radovi biti završeni u prvoj polovini februara 2024.godine.

U objektu Centra za reproduktivno zdravlje, koji se nalazi u krugu Doma zdravlja, u savremeno opremljenom prostoru ukupne površine od 250 m², smještene su ordinacije izabranih doktora za žene i Savjetovanište za reproduktivno zdravlje.

Objekat Zdravstvene stanice Petnjica raspolaže korisnim prostorom ukupne površine od oko 550 m² i u njemu se nalaze: ordinacija izabranog doktora za djecu, dvije ordinacije izabranih doktora za odrasle, biohemijska laboratorija Opšte bolnice Berane, apoteka Montefarma, a od 2021.godine i Jedinica Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore.

Da bi objekat Zdravstvene stanice Petnjica u potpunosti zadovoljio standarde za pružanje zdravstvenih usluga primarnog nivoa, u starom dijelu objekta (površine oko 250 m²) potrebno je izvršiti zamjenu krova, izvršiti rekonstrukciju plafona, elektro i vodovodnih instalacija, kao i molersko-farbarske radove na unutrašnjim zidovima, u skladu sa ranije urađenim predmjerom i predračunom radova, ukupne vrijednosti od oko 35.000,00 eura. U okviru rekonstrukcije objekta predviđene su i mjere prilagođavanja objekta potrebama OSI i lica smanjene pokretljivosti u skladu sa važećim zakonskim normama, na način što će biti izvršena rekonstrukcija podnih površina (izjednačavanje nivoa poda u svim prostorijama), adaptacija postojećeg sanitarnog čvora i njegovo prilagođavanje potrebama OSI, kao i zamjena unutrašnje bravarije koja će obezbijediti nesmetano kretanje OSI unutar objekta.

Oprema

Tokom aprila 2023. godine, izabranim doktorima za žene Doma zdravlja Berane, od strane FORS Montenegro – Fondacija za razvoj sjevera Crne Gore iz Nikšića, u okviru projekta „CARES 2 – Prekogranične aktivnosti u sektoru reproduktivnog zdravlja“ koji finansira Evropska unija, uručena je donacija u vidu radio-hirurškog noža, ukupne vrijednosti 5.805,00 eura bez PDV-a.

U okviru IPA projekta opremanja mikrobioloških laboratorija zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori, finansiranog od strane Evropske unije, kojeg je realizovala Uprava za kapitalne projekte Vlade Crne Gore, tokom 2023. godine, Mikrobiološka laboratorija Doma zdravlja Berane dobila je medicinsku dijagnostičku opremu ukupne vrijednosti od 33.549,06 eura. Pored ostalog, nabavljen je aparat za parnu sterilizaciju –autoklav, analitička vaga, elektronski mikroskop sa foto opremom, vodeno kupatilo, biosigurnosni kabinet – laminarna komora, peristaltička pumpa, ELISA čitač mikroploča, densimetar, pH metar, mašina za pranje staklenog laboratorijskog posuđa i laboratorijski frižideri.

Krajem septembra 2023.godine, izabranim doktorima za žene Doma zdravlja Berane, u okviru prekograničnog projekta „IMPORTANT – Unapređivanje reproduktivnog zdravlja u Crnoj Gori i Srbiji”, koji realizuje FORS Montenegro – Fondacija za razvoj sjevera Crne Gore iz Nikšića, u saradnji sa Domom zdravlja Novi Pazar, donirana je nova ginekološka stolica, ukupne vrijednosti 2.450,00 eura bez PDV-a.

Sredinom 2023. godine završeno je opremanje oftalmološke ambulante savremenom dijagnostičkom opremom za koju je ustanova tokom 2023.godine obezbijedila dodatnih 6.955,00 eura.

Iz budžetskih sredstava takođe, Ustanova je krajem 2023.godine, realizovala i nabavku aparata za parnu sterilizaciju - autoklava za potrebe izabranih doktora za žene, vrijednosti 3.751,00 eura, kao i audiometra za potrebe ambulate medicine rada, vrijednosti 4.537,50 eura, sa uračunatim PDV-om.

Nastavljajući trend iz prethodnih godina, tokom 2023.godine, radi zamjene dotrajale računarske opreme koja datira još iz 2008. godine izvršena je nabavka novih računara i štampača ukupne vrijednosti od 9.654,28 eura.

Vozila

Početkom 2023.godine izvršena je isporuka dva vozila koja su nabavljena u postupku javne nabavke koji je realizovan krajem 2022.godine. Jedinica za sanitetski prevoz dobila je na upotrebu sanitetsko vozilo marke Dacia Jogger 1.0 TCE 110, dok je za potrebe Jedinice za patronažu nabavljeno terensko vozilo marke Dacia Duster 1.5 DCI. Ukupna vrijednost vozila je 47.000 eura. Novim vozilima biće zamijenjena dva dosadašnja vozila marke VAZ Lada, čime će značajno smanjiti troškovi i unaprijediti kvalitet i bezbjednost prevoza pacijenata i zaposlenih.

Pregled vozila kojim raspolaže Dom zdravlja Berane dat je u sljedećoj tabeli:

r.b	Marka i tip motornog vozila	God. proizv.	Organizaciona jedinica – korisnik vozila
1	WV Jetta 1.9	2008	Direktor ustanove
2	Dacia Logan 1.5 dci, sanitetsko	2010	Jedinica za sanitetski prevoz
3	Dacia Lodgy Ambiance 1.5 dci, sanitetsko	2014	Jedinica za sanitetski prevoz
4	Peugeot Boxer, sanitetsko	2009	Jedinica za sanitetski prevoz
5	Foton Ambulance, sanitetsko	2016	Jedinica za sanitetski prevoz
6	Citroen Jumper 20, 2.0 hdi, sanitetsko	2019	Jedinica za sanitetski prevoz
7	Dacia Jogger, 1.0 tce 110, sanitetsko	2023	Jedinica za sanitetski prevoz
8	VAZ Lada 111, 1.6, sanitetsko	2008	Jedinica za sanit. prevoz ZS Petnjica
9	WV Transporter, 2.5 tdi, sanitetsko	2009	Jedinica za HMP Petnjica
10	VAZ Lada Niva, 1.7, 4x4	2004	Tehnički servis

11	Dacia Sandero Story, 1.5 dci	2012	Jedinica za patronažu
12	Dacia Sandero Ambiance, dci 75	2015	Izabrani doktori ZS Petnjica
13	Dacia Sandero Ambiance, 1.2, 16v	2016	Jedinica za patronažu
14	Dacia Sandero Ambiance, 1.2, 16v	2016	Jedinica za patronažu
15	Dacia Duster Life 1.5 dci, 4x4	2016	Jedinica za patronažu
16	Dacia Duster Ambiance 1.5 dci, 4x4	2017	Jedinica za patronažu ZS Petnjica
17	Dacia Duster Ambiance 1.5 dci, 4x4	2017	Tehnički servis
18	Dacia Duster Ambiance 1.5 dci	2018	Izabrani doktori
19	Dacia Duster Expression 1.5 dci, 4x4	2023	Jedinica za patronažu

Iako je tokom proteklih nekoliko godina vozni park značajno osavremenjen novim vozilima, tako da je prosječna starost vozila oko 9 godina, u narednom periodu, zbog velike kilometraže koju vozila svakodnevno prelaze, potrebno je izvršiti nabavku jednog sanitetskog i najmanje jednog putničkog vozila.

LJUDSKI RESURSI

Struktura zaposlenih

U Domu zdravlja Berane trenutno radi 167 stalno zaposlenih, od čega 151 na neodređeno i 15 na određeno radno vrijeme.

Struktura stalno zaposlenih je:

- 37 doktora medicine,
- 6 master zdravstvene njege,
- 5 specijalista zdravstvene njege,
- 14 medicinskih sestara/tehničara sa visokom školom,
- 1 zdravstveni radnik sa višom stručnom spremom,
- 65 zdravstvenih radnika sa srednjom stručnom spremom,
- 15 nemedicinskih radnika sa visokom stručnom spremom,
- 1 nemedicinski radnik sa višom stručnom spremom,
- 14 nemedicinskih radnika sa srednjom stručnom spremom.
- 9 nemedicinskih radnika bez kvalifikacije.

U strukturi stalno zaposlenih dominiraju žene sa 60,48%, dok je prosječna starost zaposlenih 44 godina.

Stručno usavršavanje i naučni rad zaposlenih

Cijeneći da je znanje glavni resurs kojim raspolaže Dom zdravlja, posebna pažnja usmjerena je na pružanje pomoći i ohrabrivanju zaposlenih da se stručno usavršavaju i bave naučnim radom.

Od ukupno 37 doktora medicine, jedan doktor je stekao zvanje primarijusa, 23 doktora su specijalisti, dok se 5 doktora medicine nalazi na specijalizaciji iz oblasti: ginekologije i akušerstva (1), medicine rada (1) i porodične medicine (3).

Tokom 2023.godine raspisivan je oglas za dodjele specijalizacija doktroima medicine iz oblasti sportske medicine, pedijatrije, psihijatrije i higijene, za koje nije bilo zainteresovanih.

U ranijem periodu, dva doktora medicine su stekla zvanje magistra medicinskih nauka, dok su jedan zdravstveni radnik i jedan zdravstveni saradnik stekli zvanje magistra.

Tokom 2023. godine, 28 zaposlenih Doma zdravlja, 15 doktora, 5 sestara/tehničara, 2 stručna saradnika i jedan nemedicinski radnik, uzeli su učešća na raznim edukativnim skupovima.

U okviru Kontinuirane medicinske edukacije (KME) u 2023.godini, 9 zaposlenih Doma zdravlja prisustvovalo je na pet edukativnih skupova.

Stručno osposobljavanje pripravnika

Zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane posebnu pažnju posvećuje stručnom osposobljavanju pripravnika sa visokom i srednjom stručnom spremom.

Ustanova je tokom 2023. godine omogućila da 15 mladih kroz zapošljavanje nakon završenih škola i studija, u okviru Programa stručnog osposobljavanja ZZZ CG ili kao volonteri, neposredno u procesu rada, provjere znanja stečena tokom školovanja, inoviraju ih i steknu neophodno radno iskustvo potrebno za polaganje stručnog ispita ili buduće zaposlenje.

Tokom 2023. godine u Domu zdravlja Berane pripravnički staž obavilo je:

- 9 pripravnika sa visokom stručnom spremom u okviru Programa stručnog osposobljavanja ZZZ CG: šest doktora medicine, psiholog, strukovno-sanitarni inženjer i jedna medicinska sestra/tehničar sa visokom školom;
- 3 pripravnika sa srednjom stručnom spremom u okviru Programa stručnog osposobljavanja ZZZ CG: dva zdravstvena tehničara i jedan fizioterapeutski tehničar;
- 3 pripravnika – volontera doktora medicine.

Stambene potrebe zaposlenih

U nastojanju da se građanima opštine Berane i Petnjica obezbijedi najveći mogući nivo kvaliteta usluga iz oblasti primarne zdravstvene zaštite, posebnu pažnju treba obratiti na rješavanje stambenih potreba zaposlenih Doma zdravlja, naročito kadrova određenih specijalnosti.

Dom zdravlja Berane nije u mogućnosti da zadovolji izuzetno izražene potrebe za rješavanjem stambenih pitanja svojih zaposlenih, tako da je u budućem periodu, po ovom pitanju, neophodno značajnije angažovanje lokalnih samouprava i resornog ministarstva.

U anketi koju je tokom 2019.godine uradila Sindikalna organizacija Doma zdravlja Berane (u okviru Samostalnog sindikata zdravstva Crne Gore) za rješavanje stambenih potreba prijavilo se 51 zaposlenih od ukupno 122.

Zaposleni su se u anketi izjasnili da njih 6 stanuju kao podstanari, 16 stanuje kod roditelja, 21 u neodgovarajućem stanu-kući i 8 ostalo. Tokom ankete, zainteresovanost za stambene jedinice tipa dvosobnog stana iskazalo je 26 zaposlenih, za jednosoban i trosoban stan bilo je po 12 zainteresovanih, dok je za garsonjeru zainteresovanje iskazao jedan zaposleni.

POKAZATELJI BROJA PRUŽENIH USLUGA U 2023. GODINI

Timovi izabranih doktora, centri i jedinice za podršku Doma zdravlja Berane građanima opština Berane i Petnjica, tokom 2023.godine, ukupno su pružili **490.780** usluge iz oblasti primarne zdravstvene zaštite. Programe u savjetovalištim prošlo je **2.376** polaznika.

Na nivou ustanove, u odnosu na prethodnu godinu, tokom 2023. godine došlo je do povećanja ukupnog broja pruženih usluga za **18,59%**.

Prosječno, svakog dana tokom 2023.godine, zaposleni Doma zdravlja građanima opština Berane i Petnjica pružili su **1.345 usluga primarne zdravstvene zaštite**, odnosno za 210 više u odnosu na prosjek iz 2022.godine.

U slijedećoj tabeli dat je uporedni prikaz broja pruženih usluga tokom 2022. i 2023.godine, kao i njihov procentualni odnos:

Red. br.	Organizaciona jedinica	Pokazatelj	2022. god.	2023. god.	2023/22 u %
1.	Timovi izabranih doktora:				
	Izabrani doktor za odrasle	usluga	189.215	244.815	+29,38
	Izabrani doktor za djecu	usluga	50.258	65.435	+30,20
	Izabrani doktor za žene	usluga	9.937	9.347	-5,94
2.	Centar za plućne bolesti i TBC	usluga	8.654	10.198	+17,84
3.	Centar za mentalno zdravlje	usluga	32.210	37.195	+15,48
4.	Centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju	usluga	8.628	16.305	+88,98
5.	Centar za dijagnostiku:				
	Mikrobiološka dijagnostika	usluga	37.031	34.240	-7,54
6.	Centar za prevenciju:				
	Populaciono savjetovalište (Program: Savjetovalište za dijabetes)	polaznik	1.467	1.737	+18,40
	Savjetovalište za mlade (Program: Odvikavanje od pušenja)	polaznik	163	213	+30,67
	Savjetovalište za reproduktivno zdravlje (Program: Škola roditeljstva)	usluga	809	304	-62,42
	Povjerljivo savjetovalište za HIV	savjetov. /test	16	122	+662,50
	Higijensko-epidemiološka služba	usluga	39.347	25.623	-34,88
7.	Jedinica za patronažu	usluga	24.665	23.691	-3,95
8.	Jedinica za fizikalnu terapiju	usluga	9.211	14.362	+55,92
9.	Jedinica za sanitetski prevoz	pacijent	356	472	+32,58
10.	Medicina rada	ljek.uvjer.	1.877	2.290	+22,00
11.	Ambulanta interne medicine	usluga	0	620	-
12.	Oftalmološka ambulanta	usluga	0	3.811	-
	UKUPNO:		413.844	490,780	+18,59

PREVENTIVNI PROGRAMI

Preventivni pregledi izabranih doktora

Na nivou Ustanove tokom 2023. godine ukupno je ostvareno **10.868** preventivnih pregleda, od **20.303** planiranih, odnosno **46,47 %** manje.

Pregled broja pruženih preventivnih usluga po organizacionim jedinicama dat je sljedećoj tabeli:

Godišnji preventivni pregledi za 2023.god.				
Organizaciona jedinica	planirano	ostvareno	procenat (%)	napomena
Izabrani doktori za odrasle	8.894	1.321	-85,15	
Izabrani doktori za djecu	4.724	8.013	+69,62	
Izabrani doktori za žene	6.685	1.534	-77,05	
Ukupno:	20.303	10.868	-46,47	

Savjetovalište za imunizaciju

Obaveznu imunizaciju stanovništva od zaraznih bolesti Dom zdravlja Berane sprovodi u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i Programom obaveznih imunizacija stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti na teritoriji Crne Gore.

Tokom 2023.godine, *Pentaxim* (Di-Te-Per) vakcinom vakcinisano je 246 djece prvom dozom odnosno 91,45 %, 232 djece drugom dozom ili 86,25% i 212 djece trećom dozom, što čini 78,81% od ukupno 269 djece obveznika tog uzrasta.

Vakcinom protiv *Hepatitis B* vakcinisano je 220 djece prvom dozom, odnosno 81,78 %, 199 djece drugom dozom ili 73,98% i 122 djece trećom dozom, što čini 45,35% od ukupno broja za taj uzrast.

Vakcinom *MMR* (protiv malih boginja, zaušaka i rubeole) vakcinisano je 147 obaveznika ili 58,33 % od ukupno 252 djece uzrasta predviđenog za vakcinaciju.

U aprilu 2023. godine, obavljani su preventivni pregledi predškolskog uzrasta i *MMR* vakinom vakcinisano je 209 obaveznika ili 74,11 % od ukupno 282 djece tog uzrasta. Vakcinom *Tetraxim* vakcinisano je 142 djece ili 50,35%.

Marta 2023.godine vakcinisano je 323 ili 79% učenika završnih razreda srednjih škola.

Takođe, u oktobru 2023. godine vakcinisani su učenici devetih razreda osnovnih škola za školsku 2023/24 godinu i vakcinisano je 283 učenika ili 80,86% od 350 obveznika za taj uzrast.

Od 26.09.2022.godine započeta je i vakcinacija HPV vakcinom, pa su do sada vakcinisane 464 djevojčice, od čega je 37 djevojčica rođenih 2014.godine i 427 djevojčica uzrasta od 10 do 18 godina.

Sprovedene su i vanredne aktivnosti na vakcinaciji stanovnika romske populacije u naseljima Talum i Rudeš koja su posjećena po šest puta. Prilikom posjeta, djeca su vakcinisana prema kalendaru obaveznih imunizacija i obavljen je i zdravstveno-vaspiti rad sa majkama.

U cilju promocije vakcinacije u glavnoj beranskoj ulici krajem maja 2023.godine, održana je manifestacija „Karavan zdravlja i vakcinacije“ kojeg je realizovala kancelarija Svjetske zdravstvene organizacije u Crnoj Gori, uz podršku Vlade SAD-a i u saradnji sa Ministarstvom zdravlja Crne Gore, Institutom za javno zdravlje Crne Gore i ZU Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane.

Manifestacija je bila izuzetna prilika da građani u neposrednom razgovoru sa kompetentnim zdravstvenim radnicima dobiju više informacija o svim važnim pitanjima i benefitima imunizacije protiv COVID-19, MMR i HPV vakcinama.

Skrining raka debelog crijeva

Nakon pauze zbog pandemije Covid-19, tokom 2023. godine, nastavljena je realizacija Programa skrininga raka debelog crijeva.

Od 3.794 osobe predviđene za skrining, na pregled je pozvano 797 osoba, od kojih se 628 odazvalo. Do 31.12.2023. godine urađeno je 547 testova, od čega je za 43 obnovljen postupak.

Skrining raka grlića materice

Nakon pauze u ranijem periodu zbog pandemije Covid-19, tokom 2023. godine, nastavljena je realizacija i Programa skrininga raka grlića materice.

Od 3.976 žena predviđenih za skrining, na pregled je pozvano njih 1.619, od kojih se 739 odazvalo.

U cilju prevencije karcinoma materice, tokom skrininga u izvještajnom periodu za 721 žene urađeno je testiranje na HPV (Human papilloma virus), kao i 140 PAPA testova

PANDEMIJA COVID – 19

Tokom 2023.godine nastavljena je pandemija Covid-19, tako da je značajan broj zdravstvenih usluga realizovan u cilju njenog sprečavanja i suzbijanja.

Tokom trajanja pandemije neprekidno se realizovala informativna kampanja gostovanjem na lokalnim radio emiterima i objavama na sajtu i društvenim mrežama ustanove.

Vakcinacija protiv korona virusa u Domu zdravlja Berane počela je 01.03.2021.godine vakcinacijom zdravstvenih radnika koji pružaju usluge pacijentima oboljelim od COVID-

19. Od tada do 31.12.2023.godine ukupno je dato 25.455 doza vakcina, od čega građanima Berana 24.089, a građanima Petnjice 1.366.

Za potrebe vakcinacije u glavnom objektu Doma zdravlja dodatno su opremljene dvije ordinacije za zasebnu čekaonicom i ulazom.

Vakcinacija je organizovana u radnim kolektivima u Beranama i Petnjici, dok je za nepokretne i slabo pokretne građane, vakcinacija organizovana u stanu pacijenta.

Pregled datih vakcina po vrstama i dozama dat je u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Vrsta vaccine/doza	Broj vakcinisanih						Ukupno:
		Berane			Petnjica			
		2021	2022	2023	2021	2022	2023	
I	Fajzer	7.467	419					7.886
1	Fajzer I	2.864	54	1				2.919
2	Fajzer II	2.773	110					2.883
3	Fajzer III	1.830	245	12			3	2.090
4	Fajzer IV		10	32				42
II	Sinofarm	14.366	219		1.289	74		15.948
1	Sinofarm I	6.875	15	1	629	14		7.534
2	Sinofarm II	6.704	58	1	614	33		7.410
3	Sinofarm III	787	140		46	27		1.000
4	Sinofarm IV		6					6
III	Astra	1.081						1.081
1	Astra I	542						542
2	Astra II	537						537
3	Astra III	2						2
IV	Sputnjik	416						416
1	Sputnjik I	205						205
2	Sputnjik II	211						211
UKUPNO I+II+III+IV:		23.330	638	47	1.289	74	3	25.381

PROGRAM SMANJENJA ŠTETE ZAVISNIKA OD OPIJATA

U Centru za mentalno zdravlje Doma zdravlja Berane u 2023. godini nastavljen je Program supstitucione terapije *Metadon-om* (sol.) i Program supstitucione terapije *Buprenorfin-om* (tbl.) sa ciljem smanjenje štete kod intravenskih korisnika droga koji se u Ustanovi uspješno sprovodi od 30.06.2011.godine *Metadon-om* i od 09.05.2017. godine *Buprenorfin-om*.

Kroz programe je ukupno prošlo 156 korisnika i to 76 korisnika *Metadon-a* i 80 korisnika *Buprenorfin-a*.

Tokom 2023. godine Program supstitucije *Metadon-om* imao je 14 korisnika, dok je Program liječenja opijatske zavisnosti *Buprenorfin-om* imao 32 korisnika.

NASILJE U PORODICI

U okviru primjene Protokola o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici Centar za mentalno zdravlje pruža usluge psihosocijalnog tretmana za žrtve nasilja, djecu svjedoke porodičnog nasilja, kao i nasilnike kojima je ta mjera izrečena od strane suda.

Predstavnice Doma zdravlja, psihološkinja i socijalna radnica, aktivno učestuju u radu Multidisciplinarnog tima (konferencije slučajeva koje se po potrebi održavaju u Centru za socijalni rad).

Tokom 2023.godine u psihosocijalni tretman za žrtve nasilja uključeno je 22 osoba (15 žena, 3 muškarca i 4 maloljetne djece) koje su upućene od strane Centra za socijalni rad, Uprave policije ili su se javile samoinicijativno. U istom periodu nije bilo nasilnika korisnika psihosocijalnog tretmana kojeg pružaju posebno obučeni psihijatar i psiholog.

Po nalogu Suda za prekršaje izrečena je jedna mjera obaveznog psihosocijalnog tretmana.

U dogovoru sa službama socijalne zaštite i vaspitno-obrazovnim ustanovama organizovano je pružanje podrške za djecu žrtve nasilja.

Prepoznajući potrebu pružanja podrške roditeljima i starateljima djece uzrasta od dvije do devet godina ZU Dom zdravlja "Dr Nika Labović" Berane u saradnji sa UNICEF-om, i u 2023.godini, sprovodio je besplatan osmonedjeljni program "Brižne porodice". Program je namijenjen roditeljima koji žele da unaprijede komunikaciju i kvalitet odnosa sa djetetom, ali i riješe konkretan izazov/problem kada je roditeljstvo u pitanju.

Tokom 2023. godine, kroz rad tri grupe, ukupno 24 roditelja steklo je znanja i vještine koje će im pomoći da se bolje snađu u stresnim situacijama, da konflikte rješavaju na nenasilan način i izazove roditeljstva lakše savladaju kroz unaprijeđene odnose sa djetecom.

Program roditeljstva "Brižne porodice" razvijen je i testiran u saradnji Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), univerziteta Stelenboš i Kejptaun u Južnoj Africi, univerziteta Oksford i Bangor u Velikoj Britaniji i UNICEF-a. Program je do sada realizovan u više zemalja širom svijeta, a u Crnoj Gori sprovodi se uz podršku UNICEF-a i EU od 2018. godine.

KVALITET ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Komisija za kontrolu kvaliteta rada u Domu zdravlja Berane, održavanjem sjednica jednom mjesечно, tokom 2023.godine kontinuirano je pratila parametre za unaprijeđenje kvaliteta zdravstvene zaštite u svim organizacionim jedinicama.

O svom radu Komisija je redovno dostavljala mjesečne izvještaje direktoru ustanove i kvartalne i godišnje izvještaje Ministarstvu zdravlja.

Osim redovnih aktivnosti, Komisija je tokom 2023.godine, obavila i 26 provjera izdatih izvještaja o privremenoj spriječenosti za rad, izvršila je tri provjere načina ostarivanja uvida i izdavanja medicinske dokumentacije.

Pregled aktivnosti Komisije za kontrolu kvaliteta rada u Domu zdravlja Berane po mjesecima 2023.godine dat je sljedećoj tabeli:

Predmet kontrole	Mjesec 2021												Σ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Propisivanje lijeka				4								14	18
Provjera rada ID i timova ID										16			16
Privremena spriječenost za rad	1	5	2	7			3	4	1		2	1	26
Provjera, uvid i izdavanje med dokumentacije				1					2				3
Provjera dužih odsustvanja sa posla						5							5
Provjera po primedbi FZOCG							4						4
UKUPNO:	1	5	2	12	0	5	7	4	3	16	2	15	72

Komisija za kontrolu kvaliteta rada tokom 2023, godine pratila je edukaciju i stručno usavršavanje radnika i dala prijedlog da se ista nastavi u skladu sa Planom KME.

PRAVA PACIJENATA

Prateći kako pacijenti ostvaruju prava na zdravstvene usluge primarnog nivoa, zaštitnica prava pacijenata Doma zdravlja, tokom 2023.godine evidentirala je 44 prigovora (u prethodnoj godini evidentirano 27 prigovora), od čega se na postupak zdravstvenog radnika odnosilo 5 prigovora, na organizaciju zdravstvene službe 2, vrijeme čekanja na zdravstvene usluge 6, na kvalitet i način naplaćivanja zdravstvenih usluga nije bilo prigovora, dok se 31 prigovor nije mogao svrstati u pomenute kategorije. Svi prigovori su riješeni u okviru Ustanove u rokovima kraćim od propisanih i nije bilo žalbi Zdravstveno-sanitarnoj inspekciji.

Značajan broj prigovora odnosio na postupak zdravstvenih radnika i vrijeme čekanja na zdravstvene usluge, što ukazuje da je u narednom periodu potrebno da Komisija za kontrolu kvaliteta ukaže i predloži način unapređenja usluga.

U toku 2023. godine u Domu zdravlja Berane pruženo je 490,780 usluga, pa je broj prigovora u odnosu na broj ostvarenih usluga zanemarljiv i iznosi 0,008965 % (8,96 ‰).

O svom radu Zaštitnik prava pacijenata redovno je dostavljao izvještaje direktoru ustanove i kvartalne i godišnje izvještaje Ministarstvu zdravlja.

STRUKTURA OBOLJENJA, STANJA I POVREDA STANOVNIŠTVA OPŠTINA BERANE I PETNJICA U 2023.GODINI

Struktura oboljenja, stanja i povreda stanovništva opština Berane i Petnjica po Međunarodnoj klasifikaciji bolesti (MKB-10) u 2023. godini, dobijena analizom prvih pregleda, slična je strukturi oboljenja, stanja i povreda u prethodnim godinama. Dominiraju najčešćih pet grupa oboljenja: bolesti sistema za disanje (grupa 10), bolesti sistema krvotoka (grupa 9), bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (grupa 13), bolesti mokraćno-polnog sistema (grupa 14) i bolesti žlijezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (grupa 4).

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (GRUPA BOLESTI/ Najčešća bolest)	Šifra MKB-10	Broj oboljenja u 2022.	Broj oboljenja u 2023.
Grupa 1	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	2.736	1.916
Grupa 2	TUMORI	C00-D48	933	906
Grupa 3	BOLESTI KRVI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	618	512
Grupa 4	BOLESTI ŽLIJEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	3.413	2.852
Grupa 5	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	303	287
Grupa 6	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	1.550	1.418

Grupa 7	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59	2.709	2.321
Grupa 8	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	986	939
Grupa 9	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	8.579	6.610
Grupa 10	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	28.308	26.834
Grupa 11	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	3.220	2.715
Grupa 12	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2.123	2.253
Grupa 13	BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	5.969	5.955
Grupa 14	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	4.934	4.398
Grupa 15	TRUDNOĆA RAĐANJE I BABINJE	O00-O99	557	541
Grupa 16	STANJE U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P99	10	3
Grupa 17	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	54	52
Grupa 18	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI, KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	9.941	8.337
Grupa 19	POVREDE, TROVANJA I POSLJEDICE DJELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	1.663	1.450
Grupa 21	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAV. STANJE I KONTAKT SA ZDRAVST. SLUŽBOM	Z00-Z99	11.655	9.484
Grupa 1-21	UKUPNO:	A00-T98 Z00-Z99	90.261	79.783

SARADNJA SA LOKALNIM SAMOUPRAVAMA

Tokom 2023. godine Dom zdravlja Berane ostvario je korektnu saradnju sa organima lokalnih samouprava Berana i Petnjice.

Sa predstavnicima lokalnih uprava održano je nekoliko sastanaka na temu pandemije COVID-19, vakcinacije i preventivnih aktivnosti.

Kao prilike za nastavak saradnje lokalnih uprava i Doma zdravlja u narednom periodu vidimo:

- nastavak saradnje Opštinske kancelarije za prevenciju narkomanije Opštine Berane i Centra za prevenciju Doma zdravlja,
- mogućnost zajedničkih aktivnosti na sprovođenju Lokalnog plana akcije za djecu i Lokalnog plana akcije za mlade u djelovima koji se odnose na zdravlje te populacije,
- aktivnostima na rekonstrukciji i opremanju povremenih seoskih ambulanti, kao preduslova za dostupnost zdravstvene zaštite ruralnim područjima opštine,

- poboljšanje uslova za pružanje zdravstvenih usluga za pripadnike RE populacije u kolektivnim smještajima Talum i Riversajd u Beranama,
- aktivnostima na održavanju kvaliteta zdravstvene zaštite u ruralnom području koje karakteriše mala gustina naseljenosti, kroz iznalaženje mogućnosti finansiranja rada patronažnih sestara – tehničara.

FINANSIRANJE USTANOVE

Tokom budžetske 2023.godine Dom zdravlja Berane ostvario je ukupne primitke u iznosu od 3.316.372 eura i imao ukupne izdatke u iznosu od 3.245.828 eura.

Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore fakturisano je usluga u ukupnom iznosu od 2.530.845 eura, od čega je po tom osnovu Domu zdravlja Berane uplaćen avans u iznosu od 3.058.476 eura.

Ostali prihodi Doma zdravlja Berane u prvih devet mjeseci 2023. godine iznosili su 212.408 eura.

Glavni dio rashoda u 2023. godini činili su: bruto plate zaposlenih u iznosu od 2.309.522 eura, ugovori od djelu 72.981 eura, ostala lična primanja zaposlenih 100.001 eura, rashodi za lijekove 419.047 eura, rashodi za ostale materijale 40.599 eura, rashodi za energente 196.386 eura, rashodi za usluge 64.515 eura, rashodi za tekuće održavanje 7.620 eura, ostali izdaci 32.873 eura i kapitalni izdaci 111.929 eura.

Finansijsku 2023. godinu Dom zdravlja Berane završio je sa 89.424 eura neizmirenih obaveza, od čega 77.002 eura su dospjele neizmirene obaveze do 31.12.2023.godine, a 12.421 eura odnose se na račune za decembar 2023.godine koji dospijevaju na naplatu nakon 31.12.2023.godine:

- Montefarm u iznosu od 77.002,546 eura, koji nije zatvoren cesijama, a odnosi se na Skladište po zaključku Vlade;
- Jugopetrol Kotor za motorno gorivo u iznosu od 3.439,44 eura;
- Elektroprivreda CG u iznosu od 3.536,64 eura;
- Vodovod i kanalizacija Berane, d.o.o. i Komunalno Berane, d.o.o. u iznosu od 978,90 eura;
- ostale obaveze u iznosu od 4.466,90 eura.

Broj: 01-116
Berane, 29.01.2024.god.

DIREKTORICA

Marica Janković

